Bilgisayar Mühendisliği Bölümü SİNYALLER VE SİSTEMLER FİNAL SINAVI SORULARI 15.6.2021 Süre: 100 dakika

Size özel verilen a, b, c parametrelerini yerine koyduktan <u>sonra</u> çözünüz. Çözümde a, b, c sembolü kalan kısımlara puan verilmeyecektir.

Okunaklı ve net anlaşılır biçimde yazınız.

1) Doğrusal zamanla değişmez (DZD) bir sistemin birim <u>basamak</u> tepkisi şöyledir:

$$s[n] = a \cdot u[n] + (a + c)u[n - 1] - b \cdot u[n - 3]$$

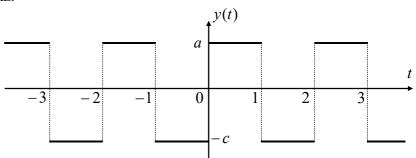
- a) Sistemin birim darbe tepkisini (h[n]) çiziniz. (10 puan) (Önce s[n]'i çizmeniz tavsiye edilir.)
- a) Sistem nedensel midir, kararlı mıdır, bellekli midir? DZD sistemlere özel açıklamasını belirterek cevaplayınız. (9 puan)
- c) Sistemin girişi

$$x[-1] = a$$
 , $x[0] = -a$, $x[1] = b$, $x[2] = c$

ve diğer anlarda sıfır ise, H(z), X(z) ve Y(z) 'yi yazınız (10 puan) ve sistem çıkışı y[n] 'i çiziniz (10 puan).

- 2) Birim darbe tepkisi $h(t) = a \cdot u(t) a \cdot u(t c \cdot \pi)$ olan DZD bir sistemin girişine $x(t) = b \cdot \cos t$ sinyali uygulanırsa çıkışı y(t) ne olur? **En sade** haline getirerek yazınız. (11 puan) (a ve b katsayılarını unutmayınız.)
- 3) Aşağıda verilen $T_0 = 2$ periyotlu y(t) sinyalinin gerçel ve karmaşık Fourier serilerinde aşağıda belirtilen katsayılardan hangilerinin sıfır olduğunu yazınız.

 a_0 c_0 Tüm tek k 'lar için a_k 'lar
Tüm tek k 'lar için b_k 'lar
Tüm tek k 'lar için c_k 'lar
Tüm çift $k \neq 0$ 'lar için a_k 'lar
Tüm çift $k \neq 0$ 'lar için b_k 'lar
Tüm çift $k \neq 0$ 'lar için c_k 'lar

$$y(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{+\infty} \{a_k \cos(k\omega_0 t) + b_k \sin(k\omega_0 t)\} = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} c_k e^{jk\omega_0 t}$$

(Fazla yazmak da eksik yazmak gibi puan kırılma sebebidir. Dikkat, şekil düşeyde asimetriktir. Kişisel parametre sembollerinizle seri katsayı sembollerini karıştırmayınız.) (8 puan)

4) Giriş(x)-çıkış(y) ilişkisi aşağıda verilen nedensel sistemin transfer fonksiyonunu (4 **puan**) ve birim darbe tepkisini (12 **puan**) bulunuz.

$$\ddot{y}(t) + \frac{b+c}{2}\dot{y}(t) + \frac{b\cdot c}{4}y(t) = 5\dot{x}(t) - a\cdot x(t)$$

5) Giris(x)-çıkış(y) ilişkisi

$$y[n+2] - \frac{a+10}{10}y[n+1] + \frac{a}{10}y[n] = c \cdot x[n+1] - b \cdot x[n]$$

ile verilen nedensel sistemin transfer fonksiyonunu (4 puan) ve birim darbe tepkisini (12 puan) bulunuz.

6) N=2 ile **periyodik** bir x[n] sinyalinin bir periyodu x[0]=a+b, $x[1]=-2\cdot c$ olduğuna göre bu sinyali ayrık Fourier serisi olarak yazınız. (10 puan)

BAŞARILAR ...